TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2008. gada 3. jūlijā *

Lieta C-215/06

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2006. gada 11. maijā cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv D. Rekja [*D. Recchia*] un D. Lavunmi [*D. Lawunmi*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Īriju, ko pārstāv D. O'Hagans [*D. O'Hagan*], pārstāvis, kam palīdz Dž. Konolijs [*J. Connolly*], *SC*, un G. Simonss [*G. Simons*], *BL*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — angļu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], J. Makarčiks [*J. Makarczyk*] (referents), P. Kūris [*P. Kūris*] un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*],

ģenerāladvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 14. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Iesniedzot prasības pieteikumu, Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesai atzīt, ka:

— nepieņemot visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka projekti, kuri ietilpst Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvas 85/337/EEK par dažu sabiedrisku

un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 175, 40. lpp.) piemērošanas jomā gan tās sākotnējā redakcijā, gan redakcijā pēc grozījumiem, kuri tika veikti ar Padomes 1997. gada 3. marta Direktīvu 97/11/EK (OV L 73, 5. lpp.), pirms to pilnīgas vai daļējas īstenošanas tiek, pirmkārt, izvērtēti attiecībā uz to iespējamo ietekmi uz vidi un, otrkārt, ja tiem varētu būt būtiska ietekme uz vidi to rakstura, izmēru vai atrašanās vietas dēļ, lai to ietekme tiktu izvērtēta atbilstoši Direktīvas 85/337 5.–10. pantam, un

— nepieņemot visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka pirms atļauju piešķiršanas vēja parku izveidei un ar to saistītām darbībām *Derrybrien*, Golvejas [*Galway*] grāfistē, kā arī pirms darbu izpildes tiktu sniegts projekta ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši Direktīvas 85/337 5.–10. pantam,

Īrija nav izpildījusi minētās direktīvas 2. un 4. pantā, kā arī 5.–10. pantā paredzētos pienākumus.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

2 Prasības pieteikumā Komisija lūdz konstatēt, ka Īrija nav izpildījusi Direktīvā 85/337 tās sākotnējā redakcijā, kā arī redakcijā, kas izriet no grozījumiem, kuri tika veikti ar Direktīvu 97/11, paredzētos pienākumus.

Direktīva 85/337

3 Direktīvas 85/337 1. panta 2. un 3. punkts ir formulēti šādi:

"2. Šajā direktīvā:

"projekts" nozīmē:

— celtniecības darbu vai citu ierīkošanu vai programmu izpildi,

— citu iejaukšanos dabiskajā apkārtnē un [vai] ainavā, to skaitā iejaukšanos, kas saistīta ar minerālo resursu ieguvi;

"attīstītājs" nozīmē:

atļaujas pieprasītāju privātam projektam vai valsts iestāde, kas ierosina projektu;

"attīstības piekrišana" [atļauja] nozīmē:

kompetentās iestādes vai iestāžu lēmumu, kas piešķir attīstītājam tiesības turpināt [īstenot] projektu.

3. Kompetentā iestāde vai iestādes ir tās, ko dalībvalstis ieceļ kā atbildīgās par to pienākumu izpildi, kuri izriet no šīs direktīvas."

4 Saskaņā ar Direktīvas 85/337 2. panta 1., 2. punktu, kā arī 3. punkta pirmo daļu:

"1. Dalībvalstis nosaka visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka, pirms tiek dota piekrišana [atļauja], tos projektus, kuriem var būt būtiska ekoloģiskā ietekme [ietekme uz vidi] *inter alia* to rakstura, izmēra vai atrašanās vietas dēļ, pakļauj novērtējumam attiecībā uz to ietekmi.

Šie projekti ir noteikti 4. pantā.

2. Ekoloģiskās ietekmes [ietekmes uz vidi] novērtējumu var iekļaut dalībvalstīs pastāvošajā projektu apstiprināšanas procedūrā vai, ja tas neizdodas, citā procedūrā, vai procedūrā, kas jāizveido, lai īstenotu šīs direktīvas mērķus.

3. Dalībvalstis var izņēmuma gadījumos konkrētu projektu pilnībā vai daļēji atbrīvot no to noteikumu piemērošanas, kas paredzēti šai direktīvā."

5 Direktīvas 85/337 3. pantā ir noteikts:

"Ekoloģiskā [ietekmes uz vidi] ekspertīze nosaka, raksturo un novērtē noteiktā veidā, ņemot vērā katru atsevišķu gadījumu un saskaņā ar 4. līdz 11. pantu, projekta tiešo un netiešo ietekmi uz šādiem faktoriem:

— dzīvām būtnēm, faunu un floru,

— augsni, ūdeni, gaisu, klimatu un ainavu,

— mijiedarbību starp faktoriem, kas minēti pirmajā un otrajā ievilkumā,

— materiālos labumus un kultūras mantojumu."

6 Minētās direktīvas 4. pants ir formulēts šādi:

"1. Saskaņā ar 2. panta 3. punktu to veidu projektus, kas uzskaitīti I pielikumā [klasēs], pakļauj novērtējumam saskaņā ar 5. līdz 10. pantu.

2. To veidu projektus, kas uzskaitīti II pielikumā [klasēs], pakļauj novērtējumam saskaņā ar 5. līdz 10. pantu, ja dalībvalstis uzskata, ka šo projektu pazīmes to pieprasa.

Šim nolūkam dalībvalstis var *inter alia* noteikt konkrētus projektu veidus, kas ir pakļaujami novērtējumam, vai arī tās var noteikt kritērijus un/vai pakāpi, kas vajadzīga, lai noteiktu, kuri no to veidu projektiem, kas uzskaitīti II pielikumā, ir pakļaujami novērtējumam saskaņā ar 5. līdz 10. pantu."

7 Saskaņā ar Direktīvas 85/337 5. pantu:

"1. Ja pastāv projekti, kas, ievērojot 4. pantu, jāpakļauj ekoloģiskās ietekmes [ietekmes uz vidi] novērtējumam saskaņā ar 5. līdz 10. pantu, dalībvalstis paredz vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attīstītājs atbilstīgā formā sniedz III pielikumā paredzēto informāciju tiktāl, cik:

a) dalībvalstis uzskata, ka informācija ir saistīta ar doto saskaņošanas procedūras stadiju un ar konkrēta projekta vai projekta veida un vides īpatnībām, kas var tikt ietekmētas;

b) dalībvalstis uzskata, ka attīstītājam var pieprasīt apkopot šo informāciju, ņemot vērā *inter alia* pašreizējās novērtējuma zināšanas un metodes.

2. Informācija, kas attīstītājam jāsniedz saskaņā ar 1. punktu, ietver vismaz:

— projekta aprakstu, kas satur informāciju par projekta norises vietu, tā dizainu un apjomu [izmēru],

— to pasākumu aprakstu, kas paredzēti, lai izvairītos no būtiskas kaitīgas ietekmes, samazinātu to un, ja iespējams, radītu tai pretlīdzekli,

— datus, kas vajadzīgi, lai noteiktu un novērtētu galveno ekoloģisko ietekmi [ietekmes uz vidi], kāda var būt projektam,

— 1. līdz 3. ievilkumā minētās informācijas netehnisku kopsavilkumu.

3. Ja dalībvalstis uzskata to par vajadzīgu, tās nodrošina, ka jebkura iestāde, kuras rīcībā ir atbilstīga informācija, dara šo informāciju zināmu attīstītājam."

8 Direktīvas 85/337 6. pants ir formulēts šādi:

"1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tām iestādēm, kuras var būt saistītas ar projektu to īpašās ekoloģiskās atbildības dēļ, tiek dota iespēja izteikt savu viedokli par attīstības saskaņošanas [atļaujas] pieprasījumu. Dalībvalstis ieceļ iestādes, ar kurām apspriesties šai nolūkā kopumā vai katrā gadījumā, kad pieprasīta saskaņošana. Informāciju, kas iegūta saskaņā ar 5. pantu, nosūta iestādēm. Apspriešanās kārtību sīki izstrādā dalībvalstis.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka:

— jebkuru saskaņošanas pieprasījumu un jebkuru informāciju, kas iegūta saskaņā ar 5. pantu, dara atklāti pieejamu,

— attiecīgajai sabiedrības daļai tiek dota iespēja izteikt viedokli pirms projekta ierosināšanas."

9 Direktīvas 85/337 7. pantā ir noteikts:

"Ja dalībvalsts apzinās, ka projektam var būt būtiska ekoloģiska ietekme [ietekme uz vidi] citā dalībvalstī, vai ja dalībvalsts, kuru var būtiski ietekmēt, to pieprasa, tā dalībvalsts, kuras teritorijā paredzēts veikt projektu, nosūta informāciju, kas iegūta saskaņā ar 5. pantu, otrai dalībvalstij tai pašā brīdi, kad tā dara to zināmu saviem pilsoņiem. Šāda informācija kalpo kā pamats visām apspriedēm divpusējās attiecībās starp divām dalībvalstīm uz abpusējības un līdzvērtības pamata."

10 Saskaņā ar Direktīvas 85/337 8. pantu:

"Attīstības saskaņošanas procedūrā jāņem vērā informācija, kas iegūta saskaņā ar 5., 6. un 7. pantu."

11 Minētās direktīvas 9. pants ir formulēts šādi:

"Kad lēmums pieņemts, kompetentā iestāde vai iestādes informē attiecīgo sabiedrības daļu par:

— lēmuma saturu un jebkādiem nosacījumiem, kas tam pievienoti,

— iemesliem un apsvērumiem, ar kuriem pamatots lēmums, ja to paredz dalībvalstu likumi un citi normatīvie akti.

Sīki izstrādātu kārtību, kādā sniegt šādu informāciju, nosaka dalībvalstis.

Ja cita dalībvalsts tiek informēta saskaņā ar 7. pantu, to informē arī par attiecīgo lēmumu."

12 Minētās direktīvas 10. pantā ir noteikts:

"Šīs direktīvas noteikumi neskar kompetento iestāžu pienākumu ievērot ierobežojumus, kādus uzliek valsts normatīvie un administratīvie akti un ieviestā tiesiskā prakse attiecībā uz rūpniecisko un komercnoslēpumu un valsts interešu aizsardzību.

Gadījumos, kad piemērojams 7. pants, uz informācijas nosūtīšanu uz citu dalībvalsti un tās saņemšanu citā dalībvalstī attiecas ierobežojumi, kas ir spēkā dalībvalstī, kurā projekts ierosināts."

13 Direktīvas 85/337 II pielikumā ir uzskaitīti projekti, kuri ir norādīti šīs direktīvas 4. panta 2. punktā, proti, tie, kuriem ietekmes uz vidi novērtējums ir nepieciešams tikai tad, ja dalībvalstis uzskata, ka tas ir nepieciešams projekta īpašību dēļ. Tādējādi šī pielikuma 2. punkta a) apakšpunktā ir minēti arī kūdras ieguves projekti un šī paša 2. punkta c) apakšpunktā ir minēta derīgo izrakteņu ieguve, piemēram, marmors, smilts, grants, slāneklis, sāls, fosfāti un potaša, izņemot metālu saturošus izrakteņus un izrakteņus, no kuriem iegūst enerģiju.

14 Minētā pielikuma 10. punkta d) apakšpunktā ir minēti ceļu būves projekti.

Direktīva 97/11

15 Direktīvas 97/11 3. pants ir formulēts šādi:

"1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 1999. gada 14. martam izpildītu šīs direktīvas prasības. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

[..]

2. Ja attīstības saskaņošanas [atļaujas] pieprasījums ir iesniegts kompetentai iestādei pirms 1. punktā noteiktā termiņa beigām, turpina piemērot Direktīvas 85/337/EEK noteikumus, kas pastāvēja pirms šo grozījumu izdarīšanas."

Direktīva 85/337 ar grozījumiem, kuri veikti ar Direktīvu 97/11 (turpmāk tekstā — "grozītā Direktīva 85/337")

16 Skaidrības labad tiek minēti tikai tie Direktīvā 85/337 veiktie grozījumi, kuri tieši attiecas uz iespējamo pārkāpumu. Līdz ar to netiek minēti tie grozījumi, kuri ar Direk-

tīvu 97/11 tika veikti Direktīvas 85/337 5.–10. pantā, jo tie neietekmē vērtējumu, kuru Tiesa tiek lūgta sniegt šīs lietas ietvaros.

17 Saskaņā ar grozītās Direktīvas 85/337 2. panta 1. un 2. punktu un 3. panta pirmo daļu:

"1. Dalībvalstis nosaka visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu ka, pirms tiek dota piekrišana [atļauja], uz tiem projektiem, kuriem var būt nozīmīga ekoloģiskā ietekme [ietekme uz vidi], *inter alia*, to rakstura, izmēra vai atrašanās vietas dēļ, attiektos prasība par attīstības saskaņošanu [atļaujas pieprasīšanu] un novērtējumu attiecībā uz to ietekmi. Šie projekti ir noteikti 4. pantā.

2. Ekoloģiskās ietekmes [ietekmes uz vidi] novērtējumu var iekļaut dalībvalstīs pastāvošajā projektu apstiprināšanas procedūrā vai, ja tas neizdodas, citā procedūrā, vai procedūrā, kas jāizveido, lai īstenotu šīs direktīvas mērķus.

[..]

3. Neskarot 7. pantu, dalībvalstis var izņēmuma gadījumos nepakļaut konkrētu projektu pilnībā vai daļēji noteikumiem, kas paredzēti šajā direktīvā."

18 Minētās direktīvas 3. pantā ir noteikts:

"Ekoloģiskās ietekmes [ietekmes uz vidi] novērtējums pienācīgā veidā, ņemot vērā katru atsevišķu gadījumu un saskaņā ar 4. līdz 11. pantu, nosaka, raksturo un novērtē projekta tiešo un netiešo ietekmi uz šādiem faktoriem:

— dzīvām būtnēm, faunu un floru,

— augsni, ūdeni, gaisu, klimatu un ainavu,

— materiālām vērtībām un kultūras mantojumu,

— mijiedarbību starp faktoriem, kas minēti pirmajā, otrajā un trešajā ievilkumā."

19 Direktīvas 85/337 ar grozījumiem 4. pantā ir noteikts:

"1. Saskaņā ar 2. panta 3. punktu I pielikumā uzskaitītos projektus pakļauj novērtējumam saskaņā ar 5. līdz 10. pantu.

2. Saskaņā ar 2. panta 3. punktu dalībvalstis:

a) ar katra gadījuma pārbaudēm

vai

b) pēc dalībvalsts noteiktajiem limitiem vai kritērijiem

attiecībā uz II pielikumā uzskaitītajiem projektiem nosaka, vai projekts jānovērtē saskaņā ar 5. līdz 10. pantu.

Dalībvalstis var nolemt piemērot gan a), gan b) apakšpunktā minēto kārtību.

3. Kad katra gadījuma pārbaude ir paveikta vai ir noteikti limiti vai kritēriji, kas paredzēti 2. punktā, ņem vērā attiecīgos atlasītos kritērijus, kas paredzēti III pielikumā.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai tas [lēmumi], ko kompetentās iestādes nosaka saskaņā ar 2. punktu, tiktu paziņots sabiedrībai."

20 Direktīvas 85/337 ar grozījumiem II pielikuma 3. punkta i) apakšpunktā ir ietvertas iekārtas vēja izmantošanai, lai ražotu enerģiju (vēja parki).

21 Saskaņā ar šī paša pielikuma 13. punktu jebkādas izmaiņas vai papildinājumi projektos, kas uzskaitīti I vai II pielikumā, kas jau ir apstiprināti, paveikti vai ir veikšanas procesā un kam var būt būtiska nelabvēlīga ekoloģiska ietekme [ietekme uz vidi] (izmaiņas vai papildinājumi nav uzskaitīti I pielikumā), ir jāuzskata par projektu, uz kuru attiecas grozītās Direktīvas 85/337 4. panta 2. punkts.

22 Direktīvas 85/337 ar grozījumiem III pielikumā attiecībā uz šīs pašas direktīvas 4. panta 3. punktā minētajiem atlases kritērijiem ir precizēts, ka projektu īpašības ir jāapsver, jo īpaši ņemot vērā piesārņojumu un dabas bojājumus, kā arī katastrofu riska pakāpi, jo īpaši ņemot vērā izmantojamās tehnoloģijas. Šajā pašā pielikumā ir noteikts, ka ir jāņem vērā ģeogrāfisko apgabalu vides jutīgums, kurus projekti var ietekmēt, ievērojot dabiskās vides absorbcijas spēju, pievēršot īpašu uzmanību noteiktām zonām, tostarp kalnu un mežu zonām.

Valsts tiesiskais regulējums

23 Grozītās Direktīvas 85/337 ar grozījumiem prasības tika transponētas valsts tiesībās ar grozīto 2000. gada Teritorijas plānošanas un attīstības likumu [*Planning and Development Act 2000*] (turpmāk tekstā — "*PDA*"), kā arī 2001. gada Noteikumiem par teritorijas plānošanu un attīstību [*Planning and Development Regulations 2001*].

24 *PDA* 32. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikts vispārējs pienākums saņemt atļauju visiem teritorijas attīstības projektiem, uz kuriem attiecas grozītās Direktīvas 85/337 I un II pielikums, turklāt lūgums izdot atļauju ir jāiesniedz un atļauja ir jāsaņem pirms darbu uzsākšanas. Turklāt šī paša likuma 32. panta 1. punkta b) apakš-

punktā ir noteikts, ka atļauju var saņemt, lai legalizētu būvniecības darbus, kuriem šāda atļauja nav saņemta.

25 Tiklīdz ir saņemts lūgums par atļaujas izdošanu, iestādei, kura ir atbildīga par teritorijas attīstību, ir jānosaka, vai ierosinātajam projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.

26 *PDA* 151. pantā ir noteikts, ka ikviena persona, kura ir īstenojusi vai īsteno projektu, par kuru nav saņemta atļauja, ir atzīstama par vainīgu pārkāpuma izdarīšanā.

27 No šī paša likuma 152. un 153. panta izriet, ka gadījumā, ja ir saņemta sūdzība, iestādēm, kuras ir atbildīgas par pilsētplānošanu, principā ir pienākums nosūtīt brīdinājuma vēstuli, pēc tam lemjot par nepieciešamību nosūtīt brīdinājumu. Brīdinājumā ietverto prasību neievērošana ir uzskatāma par pārkāpumu.

28 Saskaņā ar *PDA* 160. pantu:

"1. Ja ir ticis īstenots, tiek īstenots vai var tikt īstenots vai turpināts projekts, par kuru nav saņemta atļauja, *High Court* vai *Circuit Court* pēc iestādes, kura ir atbildīga par teritorijas attīstību vai jebkuras citas personas, neatkarīgi no tā, vai tai ir interese par attiecīgo zemesgabalu, pieprasījuma var izdot rīkojumu visām personām atkarībā no attiecīgā gadījuma veikt, atturēties no veikšanas vai pārtraukt veikt visa veida darbības, kuras tiesa uzskata par nepieciešamām un norāda rīkojumā, lai attiecīgajā gadījumā garantētu, ka:

a) netiek turpināts vai pabeigts projekts, par kuru nav saņemta atļauja;

b) tiktāl, ciktāl iespējams, visa teritorija tiek atjaunota tādā stāvoklī, kādā tā atradās pirms projekta, par kuru netika saņemta atļauja, uzsākšanas;

c) visi projekti tiek īstenoti saskaņā ar tiem sniegto atļauju un atbilstoši atļaujā ietvertajiem nosacījumiem.

2. Izdodot rīkojumu atbilstoši 1. punktam, nepieciešamības gadījumā tiesa var uzlikt pienākumu veikt jebkādus darbus, tostarp atjaunošanu iepriekšējā stāvoklī, rekonstrukciju, pārvietošanu, jebkādu struktūru vai citu elementu nojaukšanu vai pārveidošanu."

29 *PDA* 162. pantā ir noteikts, ka legalizācijas atļaujas piešķiršana nenozīmē, ka tiktu apturēta vai atcelta jau uzsākta piespiedu procedūra.

Pirmstiesas procedūra

30 Pēc 2001. gada 5. aprīļa brīdinājuma vēstules Komisija 2001. gada 21. decembrī nosūtīja Īrijai argumentēto atzinumu.

31 2004. gada 7. jūlijā Komisija šai dalībvalstij nosūtīja papildu brīdinājuma vēstuli.

32 Papildu argumentētais atzinums Īrijai tika nosūtīts 2005. gada 5. janvārī, pēc tam, kad tika saņemti tās apsvērumi, kuri tika ietverti 2004. gada 6. decembra vēstulē.

33 Uzskatīdama Īrijas 2005. gada 8. marta, 17. jūnija un 1. decembra vēstulēs, kurās tika sniegtas atbildes uz minēto argumentēto atzinumu, pausto nostāju par neapmierinošu, Komisija saskaņā ar EKL 226. panta otro daļu iesniedza šo prasību.

Par prasību

Par pirmo iebildumu

34 Komisija pārmet Īrijai, ka tā neesot pieņēmusi visus nepieciešamos pasākumus, lai panāktu atbilstību Direktīvas 85/337 2., 4. un 5.–10. pantam tās sākotnējā redakcijā, kā arī redakcijā pēc grozījumiem, kuri tika veikti ar Direktīvu 97/11. Šis iebildums, pirmkārt, tiks skatīts, ņemot vērā grozīto Direktīvu 85/337.

35 Pirmais iebildums, saskaņā ar kuru Direktīvas 85/337 ar grozījumiem transponēšana esot nepilnīga, kā rezultātā tā esot tikusi nepareizi ieviesta, tiek pamatots ar trīs pamatiem.

36 Pirmkārt, Komisija norāda, ka Īrija neesot pieņēmusi nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar grozītās Direktīvas 85/337 2. panta 1. punktu tiek veiktas pārbaudes nolūkā noteikt, vai paredzētajiem projektiem varētu būt būtiska ietekme uz vidi, un vēlāk nepieciešamības gadījumā uzliktu pienākumu, lai pirms atļaujas tiktu sniegts minētajā tiesību normā paredzētais projekta ietekmes uz vidi novērtējums.

37 Otrkārt, Komisija uzskata, ka Īrijas tiesību normas, ar kurām ir atļauts iesniegt legalizācijas lūgumu pēc tam, kad projekts, par kuru nav saņemta atļauja, ir pilnīgi vai daļēji pabeigts, apdraudot grozītās Direktīvas 85/337 sākotnējos mērķus.

38 Treškārt, Komisija norāda, ka, tā kā Īrijas īstenotie piespiedu pasākumi negarantējot efektīvu minētās direktīvas piemērošanu, Īrija esot pārkāpusi arī vispārējo pienākumu, kurš tai izriet no EKL 249. panta.

39 Šī pēdējā pamata atbalstam Komisija atsaucas uz vairākiem piemēriem, kuri, kā tā uzskata, raksturojot trūkumus sankciju sistēmas īstenošanā.

Par pirmajiem diviem pamatiem

— Lietas dalībnieku argumenti

40 Komisija norāda, ka tiklīdz saskaņā ar valsts tiesību aktiem esot iespējams izpildīt saistības, kuras izriet no grozītās Direktīvas 85/337, projekta īstenošanas laikā vai pēc tā pabeigšanas, tas nozīmē, ka pirms to īstenošanas nav neviena skaidra pienākuma, kas liktu veikt projekta ietekmes uz vidi novērtējumu.

41 Piekrītot, ka projektu kontroli ietekmes uz vidi novērtēšanas ietvaros var veikt tad, kad šie projekti ir pabeigti, kaut arī grozītās Direktīvas 85/337 galvenais mērķis paredz pēc iespējas ātrāk ņemt vērā ietekmi uz vidi visos plānošanas un lēmumu

pieņemšanas procesos, attiecīgie valsts tiesību akti atzīstot iespēju veikt legalizāciju, kā rezultātā tiekot apdraudēta šīs direktīvas lietderīga iedarbība.

42 Komisija piebilst, ka noteikumi par legalizācijas atļauju esot ietverti vispārējās tiesību normās, kuras ir piemērojamas parastām atļaujām būvniecības jomā, un nekas nenorādot, ka legalizācijas atļaujas pieteikums un minētās atļaujas piešķiršana tiktu paredzēta izņēmuma gadījumiem.

43 Īrija norāda, ka Komisija neprecīzi interpretējot Īrijas tiesību aktus, ar kuriem ir transponēta grozītā Direktīva 85/337. Tā arī precizē, ka Īrijas tiesībās esot skaidri noteikts, ka visiem jaunajiem projektiem pirms darbu uzsākšanas esot jāiegūst atļauja, un projektiem, kuriem ir jāpārbauda ietekme uz vidi, tā esot jāveic pirms darbu uzsākšanas. Šo pienākumu neievērošana esot uzskatāma par kriminālpārkāpumu, un tā varot izraisīt piespiedu pasākumu piemērošanu.

44 Īrija cita starpā norāda, ka legalizācijas atļauja, kura esot noteikta *PDA* un 2001. gada Noteikumos par teritorijas plānošanu un attīstību, esot uzskatāma par izņēmumu no vispārēja noteikuma, kurš nosaka, ka atļauja ir jāsaņem pirms projekta uzsākšanas, un tas vislabāk atbilst grozītās Direktīvas 85/337 mērķiem, kā arī vispārējam vides aizsardzības mērķim, jo projekta, par kuru nav saņemta atļauja, atcelšana varot nebūt vispiemērotākais pasākums, raugoties no minētās aizsardzības viedokļa.

45 Šī dalībvalsts uzskata, ka grozītā Direktīva 85/337, kuras prasības esot tīri procesuālas, neregulējot tāda izņēmuma pastāvēšanu, saskaņā ar kuru ietekmes uz vidi novērtējumu noteiktos gadījumos var veikt pēc darbu uzsākšanas. Šajā ziņā tā norāda, ka šajā direktīvā nekur neesot skaidri norādīts, ka novērtējumu var veikt tikai pirms projekta uzsākšanas, un kā argumentu izmanto minētajā direktīvā sniegtā jēdziena "attīstības piekrišana" [atļauja] definīciju, lai norādītu, ka esot svarīga jēdziena "īstenot"

izmantošana, jo ar to netiekot apzīmēta vienīgi darbu uzsākšana, bet tas attiecoties arī uz teritorijas attīstības projekta turpināšanu.

46 Cita starpā Īrija norāda, ka legalizācijas atļauja esot saprātīgs situācijas izlabošanas mehānisms, kuru varot piemērot izņēmuma gadījumos un kura mērķis ir ņemt vērā, ka noteiktiem projektiem dažādu iemeslu dēļ ir nenovēršami jāsākas, pirms ir tikusi izdota atļauja grozītās Direktīvas 85/337 izpratnē.

47 Šajā sakarā Īrija pamatojas uz 2004. gada 7. janvāra spriedumu lietā C-201/02 *Wells* (*Recueil*, I-723. lpp.), lai norādītu, ka koriģējošu novērtējumu varot veikt vēlākā stadijā kā atkāpi no vispārējā principa, saskaņā ar kuru novērtēšana jāveic pēc iespējas ātrāk lēmuma pieņemšanas procesa gaitā.

48 Šī dalībvalsts arī uzskata, ka būtu nesamērīgi pieprasīt noteiktu būvju aizvākšanu tādos apstākļos, kad pēc tam, kad ir ticis izvērtēts legalizācijas atļaujas pieteikums, minētā legalizācija ir tikusi atzīta par atbilstošu pareizai teritorijas plānošanai un ilgterminā attīstībai.

— Tiesas vērtējums

49 Dalībvalstīm ir jāīsteno grozītā Direktīva 85/337 tādējādi, lai pilnībā atbilstu tās uzliktajām prasībām, ņemot vērā tās pamatmērķi, kurš, kā tas izriet no tās 2. panta 1. punkta, nosaka, ka pirms atļaujas piešķiršanas projektiem, kam varētu būt ievērojama ietekme uz vidi, it īpaši to rakstura, izmēra vai atrašanās vietas dēļ, ir jāpiemēro lūguma izsniegt atļauju procedūra un to seku novērtējums (skat. šajā sakarā 2000. gada 19. septembra spriedumu lietā C-287/98 *Linster*, *Recueil*, I-6917. lpp.,

52. punkts, un 2006. gada 23. novembra spriedumu lietā C-486/04 Komisija/Itālija, Krājums, I-11025. lpp., 36. punkts).

50 Turklāt atļauja atbilstoši grozītās Direktīvas 85/337 1. panta 2. punktam ir kompetentās iestādes vai iestāžu lēmums, ar kuru attīstītājam tiek piešķirtas tiesības īstenot projektu.

51 Tā kā tiesību rašanās formulējums ir pilnīgi skaidrs, neizbēgami jāsaprot, ka minētās direktīvas 2. panta 1. punkts nozīmē, ka gadījumā, ja pieprasītājs nav pieprasījis un vēlāk ieguvis nepieciešamo atļauju, nepieciešamības gadījumā pirms tam veicot pētījumu par ietekmi uz vidi, viņš nevar uzsākt ar projektu saistītus darbus, jo pretējā gadījumā netiktu ievērotas grozītās Direktīvas 85/337 prasības.

52 Šī analīze attiecas uz visiem projektiem, kuri atrodas grozītās Direktīvas 85/337 piemērošanas jomā, uz kuriem attiecas šīs direktīvas I pielikums un par kuriem tā rezultātā ir jāveic sistemātisks novērtējums, piemērojot tās 2. panta 1. punktu un 4. panta 1. punktu, vai arī uz kuriem attiecas minētās direktīvas II pielikums un kuri līdz ar to, kā arī atbilstoši šīs minētās direktīvas 4. panta 2. punktam ir jāpakļauj novērtējumam tikai tad, ja, ņemot vērā dalībvalsts noteiktos limitus vai kritērijus un/vai pamatojoties uz katra gadījuma pārbaudi, tiem var būt ievērojama ietekme uz vidi.

53 Šāda 2. panta 1. punkta burtiska analīze atbilst grozītās Direktīvas 85/337 mērķim, kurš tiek atgādināts Direktīvas 97/11 piektajā apsvērumā, saskaņā ar kuru "projektiem, kuri jānovērtē, vajadzētu attiecināt attīstības saskaņošanas prasību [ir nepieciešams, lai attiecībā uz projektiem, kuri ir jānovērtē, tiktu pieprasīta atļauja] [un] [..] novērtējums būtu jāveic, pirms šāda saskaņošana ir notikusi".

54 Attiecībā uz Īrijas tiesību aktiem ir skaidrs, ka, ja nepieciešams, ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic un būvatļauja principā ir jāiegūst pirms darbu veikšanas. Šo noteikumu neievērošana saskaņā ar Īrijas tiesībām ir uzskatāma par būvniecības noteikumu pārkāpumu.

55 Tomēr ir arī skaidrs, ka minētajā tiesību aktā ir paredzēta legalizācijas atļauja, kuras sekas ir pielīdzinātas parastai būvatļaujai, kas ir jāiegūst pirms darbu un teritorijas attīstības projektu veikšanas. To var piešķirt pat tādā gadījumā, ja projekts, uz kuru tā attiecas un kuram saskaņā ar Direktīvas 85/337 ar grozījumiem 2. un 4. pantu ir nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, jau ir pabeigts.

56 Turklāt šādas legalizācijas atļaujas piešķiršanas, kura, kā to atzīst Īrija, būvniecības jomā tiekot izmantota plaši, arī gadījumos, kuri nav uzskatāmi par ārkārtas gadījumiem, rezultātā saskaņā ar Īrijas tiesībām tiek uzskatīts, ka grozītās Direktīvas 85/337 prasības ir izpildītas.

57 Tomēr, kaut arī Kopienu tiesības nevar nepieļaut, ka valsts tiesību akti noteiktos gadījumos atļauj legalizēt darbības vai pasākumus, kuri ir pretrunā šiem tiesību aktiem, šādai iespējai ir jābūt pakļautai nosacījumam, ka tā nedrīkst sniegt ieinteresētajām personām iespēju neievērot Kopienu tiesību aktus vai izvairīties no to piemērošanas, un to var piemērot tikai izņēmuma gadījumos.

58 Legalizācijas sistēma, kāda tā ir spēkā Īrijā, var pamudināt projektu attīstītājus izvairīties no pārbaudes, vai paredzētie projekti atbilst kritērijiem, kuri ir noteikti grozītās Direktīvas 85/337 2. panta 1. punktā, un līdz ar to neveikt nepieciešamās darbības, lai noteiktu šo projektu ietekmi uz vidi un veiktu to iepriekšēju novērtējumu. Tomēr saskaņā ar Direktīvas 85/337 pirmo apsvērumu ir nepieciešams, lai lēmuma pieņemšanas procesā kompetentā valsts iestāde iespējami drīz ņemtu vērā ietekmi uz vidi visos tehniskās plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesos, ievērojot mērķi jau pašā sākumā izvairīties no piesārņojuma vai kaitīguma radīšanas, nevis vēlāk cīnīties ar tā sekām.

59 Visbeidzot, Īrija nevar atsaukties uz iepriekš minēto spriedumu lietā *Wells*. Minētā sprieduma 64. un 65. punktā tiek atgādināts, ka saskaņā ar EKL 10. pantā noteikto lojālas sadarbības principu dalībvalstīm ir pienākums likvidēt Kopienu tiesību pārkāpuma radītās prettiesiskās sekas. Tādējādi kompetentajām valsts iestādēm ir pienākums veikt visus nepieciešamos pasākumus dalībvalsts procesuālās autonomijas

ietvaros, lai labotu šāda novērtējuma neveikšanu, piemēram, atsaucot vai apturot jau sniegtu atļauju, lai veiktu ietekmes uz vidi novērtējumu.

60 No tā nevar secināt, ka koriģējošs ietekmes uz vidi novērtējums, kurš jau pabeigtam projektam ir ticis veikts, lai labotu to, ka šāds novērtējums nav ticis veikts tā, kā tas ir paredzēts un noteikts grozītajā Direktīvā 85/337, būtu līdzvērtīgs ietekmes uz vidi novērtējumam, kurš ir ticis veikts pirms atļaujas piešķiršanas, kā to pieprasa un nosaka minētā direktīva.

61 No iepriekš minētā izriet, ka, nosakot, ka legalizācijas atļaujai, kura var tikt piešķirta neatkarīgi no tā, vai ir pierādījumi, ka pastāv kādi ārkārtēji apstākļi, ir tādas pašas sekas kā būvatļaujai, kura tiek izsniegta pirms būvdarbu un teritorijas attīstības projektu realizācijas uzsākšanas, lai gan projekti, kuriem saskaņā ar grozītās Direktīvas 85/337 2. panta 1. punktu, kā arī 4. panta 1. un 2. punktu tiek pieprasīts veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, ir jānosaka un par tiem pirms atļaujas piešķiršanas un līdz ar to noteikti arī pirms darbu uzsākšanas ir jāpieprasa atļauja un jāveic minētā novērtēšana, Īrija nav ievērojusi šajā direktīvā noteiktās prasības.

62 Līdz ar to divi pirmie pamati ir jāuzskata par pamatotiem.

Par trešo pamatu

— Lietas dalībnieku argumenti

63 Saskaņā ar Komisijas viedokli Īrijas tiesību aktos un ar tiem saistītajā praksē attiecībā uz represīviem pasākumiem esot trūkumi, kuri apdraud pareizu grozītās Direk-

tīvas 85/337 transponēšanu un ieviešanu, jo šī direktīva paredzot obligātu kontroles un efektīvu sodu sistēmu.

64 Pirmkārt, Komisija norāda, ka Īrijas pilsētplānošanas tiesību aktos paredzētie piespiedu pasākumi nekompensējot to, ka nav tiesību normu, kurās tiktu noteikts pienākums ievērot prasības attiecībā uz ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanu pirms projektu īstenošanas.

65 Otrkārt, Komisija norāda, ka prakse attiecībā uz piespiedu pasākumiem apdraudot grozītās Direktīvas 85/337 pareizu transponēšanu. Komisija norāda uz konkrētiem gadījumiem, kuri, kā tā uzskata, raksturojot Īrijas tiesību aktu trūkumus attiecībā uz šajā direktīvā ietverto noteikumu ievērošanas kontroli.

66 Attiecībā uz sankciju noteikšanas procedūru Īrija apgalvo, ka tiktāl, ciktāl vides un teritorijas attīstības kontrole nav harmonizēta Kopienas līmenī, sankciju izvēle un veids ietilpstot dalībvalstu rīcības brīvībā.

67 Jebkurā gadījumā Īrija apgalvo, ka Īrijas tiesību aktos noteiktais sankciju režīms esot visaptverošs un efektīvs. Šajā ziņā šī dalībvalsts norāda, ka saskaņā ar vides tiesībām esot juridiski saistošas arī atvasinātās tiesību normas.

68 Līdz ar to šie tiesību akti nosakot pienākumu iestādēm, kuras atbild par teritorijas attīstību, nosūtīt brīdinājuma vēstuli, tiklīdz tās uzzina, ka tiek īstenots projekts, kuram nav sniegta atļauja, izņemot, ja šīs iestādes uzskata, ka šis projekts ir mazsvarīgs.

69 Tiklīdz ir nosūtīta brīdinājuma vēstule, iestādēm, kuras atbild par pilsētplānošanu, esot jāpieņem lēmums, vai ir nepieciešams izteikt brīdinājumu.

70 Brīdinājuma vēstules nolūks esot ļaut par projektu, kuram nav saņemta atļauja, atbildīgajām personām veikt pasākumus trūkumu novēršanai, pirms tiek izteikts brīdinājums, kā arī pirms citām sankciju procedūras stadijām.

71 Ja tiek izteikts brīdinājums, tajā tiekot noteikti pienākumi, kuros ietverto prasību neievērošana esot uzskatāma par pārkāpumu.

72 Īrija piebilst, ka, nosakot sankciju režīmu, esot jāņem vērā dažādās trešo personu tiesības, kuras piemīt projektu attīstītājiem, zemes īpašniekiem, sabiedrībai un indivīdiem, kurus tieši skar minētais projekts, un šīs dažādās tiesības esot jālīdzsvaro, lai panāktu taisnīgu rezultātu.

73 Visbeidzot, Īrija apstrīd Komisijas iesniegtos piemērus, tāpēc ka tie nepierādot, ka Īrija nebūtu izpildījusi savus pienākumus, jo Komisija aprobežojoties ar vispārīgiem apgalvojumiem.

— Tiesas vērtējums

74 Netiek apstrīdēts, ka Īrijā var novērst to, ka nav veikts grozītajā Direktīvā 85/337 noteiktais ietekmes uz vidi novērtējums, iegūstot legalizācijas atļauju, ar kuru tiek atļauts saglabāt projektu, par kuru pienācīgā kārtā nav saņemta atļauja, ar nosacījumu, ka lūgums izsniegt šādu atļauju ir ticis iesniegts, pirms tika uzsākta sankciju procedūra.

75 Lai arī šādas iespējas sekas, kā to atzīst arī Īrija, var būt tādas, ka kompetentās iestādes neveic pasākumus, lai apturētu vai pārtrauktu tāda projekta darbību, uz kuru attiecas grozītā Direktīva 85/337 un kurš tiek īstenots vai ir ticis īstenots, neievērojot atļaujā noteiktās prasības un neveicot ietekmes uz vidi novērtējumu pirms atļaujas saņemšanas, kā arī neuzsāk *PDA* noteikto sankciju procedūru, Īrija šajā sakarā norāda, ka kompetence šajā jomā ir diskrecionāra.

76 Tā kā Īrijas noteiktās sankciju sistēmas trūkumus pierāda arī tas, ka legalizācijas atļaujas rezultātā tai zūd jebkāda efektivitāte, minētie trūkumi ir tiešas sekas dalībvalsts pienākumu neizpildei, kura tika konstatēta, pētot divus iepriekšējos pamatus.

77 Šādu secinājumu neapstrīd tas, ka atbilstoši Īrijas viedoklim, nosakot sankciju režīmu, esot jāņem vērā dažādās trešo personu tiesības, kas piemīt projektu attīstītājiem, zemes īpašniekiem, sabiedrībai un indivīdiem, kurus tieši skar attiecīgais projekts. Nepieciešamība līdzsvarot šīs intereses pati par sevi nevar attaisnot to, ka kontroles un sankciju sistēma nav efektīva.

78 Līdz ar to nav nepieciešams analizēt dažādos Komisijas iesniegtos piemērus, lai raksturotu trūkumus piespiedu pasākumu ieviešanā — šie trūkumi tieši izriet no Īrijas tiesību aktu nepilnībām.

79 Tādējādi arī trešais pamats ir pamatots, līdz ar to pirmais iebildums ir jāapstiprina attiecībā uz visiem tā pamatiem.

80 Visbeidzot, jānorāda, ka pirmā iebilduma pamatotība attiecas gan uz grozīto Direktīvu 85/337, gan uz Direktīvu 85/337. Gan saskaņā ar šīs direktīvas sākotnējo

redakciju, gan tās grozītajā redakcijā projektiem, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi, pirms atļaujas piešķiršanas, kuras definīcija cita starpā ir palikusi nemainīga, ir jāveic ietekmes novērtējums. Turklāt Īrijas tiesību aktos noteiktās trūkumu novēršanas atļaujas pazīmes ir palikušas tādas pašas.

81 No iepriekš minētā izriet, ka, nepieņemot visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka visi projekti, kuri ietilpst Direktīvas 85/337 tās sākotnējā redakcijā, kā arī tās redakcijā ar grozījumiem, kuri tika veikti ar Direktīvu 97/11, pirms tie tiek pilnībā vai daļēji īstenoti, pirmkārt, tiek pārbaudīti, lai noteiktu, vai ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, un, otrkārt, ja tiem varētu būt būtiska ietekme uz vidi to rakstura, izmēru vai atrašanās vietas dēļ, lai tie tiktu izvērtēti saistībā ar to ietekmi atbilstoši šīs direktīvas 5.–10. pantam, Īrija nav izpildījusi minētās direktīvas 2. un 4. pantā, kā arī 5.–10. pantā paredzētos pienākumus.

Par otro iebildumu

82 Šis iebildums attiecas uz apstākļiem, kādos tika izveidota vēja parks *Derrybrien*, Golvejas grāfistē, kura vajadzībām, kā tas sākotnēji jāatgādina, tika saņemtas dažādas atļaujas.

83 Kā izriet no dokumentiem, kuri ir atrodami lietas materiālos, lūgumi izdot atļauju par pirmajiem diviem projekta posmiem, katrā no tām paredzot 23 vēja ģeneratorus, tika iesniegti 1997. gada 4. un 18. decembrī. Tā kā iepriekšējie lūgumi izsniegt atļauju tika atzīti par nederīgiem, jauni pieteikumi tika iesniegti 1998. gada 23. janvārī. Atļauja tika sniegta 1998. gada 12. martā. 2000. gada 5. oktobrī tika iesniegts lūgums izsniegt atļauju trešajam būvniecības posmam par 25 ģeneratoriem un par apkopes ceļiem, kuram atļauja tika izsniegta 2001. gada 15. novembrī. 2002. gada 20. jūnijā

projekta attīstītājs lūdza atļaut mainīt pirmos divus projekta posmus — atļauja tika sniegta 2002. gada 30. jūlijā. 2003. gada oktobrī, beidzoties atļaujas, kura tika sniegta par pirmajiem diviem būvniecības posmiem, termiņam, projekta attīstītājs lūdza atjaunot minēto atļauju — šis lūgums tika apmierināts 2003. gada novembrī.

Lietas dalībnieku argumenti

84 Izvirzot šo iebildumu, Komisija norāda, ka Īrija neesot pieņēmusi visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka pirms atļaujas sniegšanas vēja parku izveidei un ar to saistītām darbībām, kā arī pirms ar to saistīto darbu izpildes tiktu sniegts projekta ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvas 85/337 un grozītās Direktīvas 85/337 5.–10. pantu.

85 Šajā sakarā Komisija norāda, ka, lai gan, piemērojot Īrijas tiesību aktus, tika veikts ietekmes uz vidi novērtējums dažādām šī projekta daļām, minētajiem novērtējumiem esot bijuši trūkumi.

86 1998. gada laikā veiktajā ietekmes uz vidi novērtējumā vides riski saistībā ar dažādu šī projekta daļu būvniecību neesot tikuši pareizi novērtēti. Tādi paši trūkumi esot bijuši ietekmes novērtējumam, kas tika veikts trešajam minētā projekta posmam.

87 Turklāt Komisija norāda, ka vēja parks ir lielākais uz zemes esošais projekts, kurā ir paredzēts izmantot vēja enerģiju, kāds jebkad ir ierosināts Īrijā, turklāt tas ir viens no svarīgākajiem projektiem Eiropā.

88 Komisija arī norāda, ka vēja parka izveidei esot bijis nepieciešams iznīcināt lielas skujkoku mežu platības vairāk nekā 263 hektāru platībā, ciršanas atļauja esot tikusi izsniegta 2003. gada 20. maijā. Tomēr šīs darbības veikšanai neesot veikts nekāds ietekmes uz vidi novērtējums, kas esot pretrunā Īrijas tiesību aktu prasībām.

89 Komisija piebilst, ka pēc 2003. gada 16. oktobra zemes nogruvuma un tā rezultātā notikušās ekoloģiskās katastrofas, kad kūdras masa, kura atdalījās no vēja parka būvniecības zonas, piesārņoja *Owendalulleegh* upi, gāja bojā aptuveni 50 000 zivju un tika nodarīti ilgstoši kaitējumi sugu vairošanās vietām, Īrija šai konstrukcijai neesot veikusi jaunu ietekmes uz vidi novērtējumu, pirms projekta attīstītājs 2004. gada laikā atsāka būvdarbus.

90 Īrija norāda, ka, tiklīdz kā tika pieprasīta atļauja pirmajiem diviem vēja parka celtniecības posmiem gan 1997. gadā, gan vēlāk — 1998. gada laikā, ne Direktīvas 85/337 I, ne II pielikumā neesot bijis minēts, ka tā attiektos uz šāda veida projektiem. Līdz ar to pirms atļaujas sniegšanas neesot bijis nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, kā tas ir noteikts minētajā direktīvā. Tā piebilst, ka 1998. gada laikā iesniegtajiem pieprasījumiem tomēr saskaņā ar Īrijas tiesību aktiem tika pievienota deklarācija par ietekmi uz vidi.

91 Cita starpā tā norāda, ka būtu samāksloti mēģināt uzskatīt, ka darbības, kuras līdzinās ar vēja parka būvniecības projektu saistītām darbībām, tādas kā ceļa būvniecība, kūdras ieguve, karjeru vai elektrības pārvadāšanas izmantošana, būtu tik svarīgas, ka to veikšanai būtu nepieciešams veikt ietekmes uz vidi novērtējumu Direktīvas 85/337 izpratnē.

92 Turklāt Īrija uzskata, ka lūgums pagarināt atļaujas derīguma termiņu nav uzskatāms par "atļauju" grozītās Direktīvas 85/337 izpratnē.

93 Visbeidzot, Īrija norāda, ka zemes nogruvumu esot izraisījušas izmantotās būvniecības metodes un ka tās nav grūtības, kuras varētu noteikt iepriekš ietekmes uz vidi novērtējuma dēļ, pat tādam, kas atbilst Kopienu prasībām. Šī dalībvalsts turklāt norāda, ka, lai nodrošinātu pilnīgi drošu vēja parka pabeigšanu, pēc tam, kad tika pārtraukti būvdarbi un tika veikta izmeklēšana, būvniecības metodes esot mainītas.

Tiesas vērtējums

94 Pirmkārt, attiecībā uz apstākļiem, kādos 1998. gada 12. martā tika piešķirta atļauja vēja parka projekta būvniecības pirmajiem diviem posmiem, kura tika pieprasīta ar 1998. gada 23. janvārī iesniegtajiem lūgumiem, vispirms ir nepieciešams lemt par Direktīvas 85/337 piemērojamību.

95 Šajā sakarā no Direktīvas 97/11 3. panta izriet, ka, ja lūgums izsniegt atļauju ir iesniegts kompetentajai iestādei pirms 1999. gada 14. marta, turpina piemērot Direktīvas 85/337 tiesību normas.

96 Turklāt, pat ja ir noteikts, ka iekārtas, kuras ir paredzētas vēja enerģijas izmantošanai, lai ražotu enerģiju, nav ietvertas nedz Direktīvas 85/337 I, nedz II pielikumā, Īrija neapstrīd, ka vēja parka būvniecības pirmajam posmam bija nepieciešams veikt vairākus darbus, tostarp kūdras un izrakteņu ieguvi, izņemot metālu saturošus izrakteņus un izrakteņus, no kuriem iegūst enerģiju, kā arī ceļu būvniecību, kuri ietilpst minētā teksta II pielikumā attiecīgi tā 2. punkta a) un c) apakšpunktā, kā arī tā 10. punkta d) apakšpunktā.

97 Līdz ar to Direktīva 85/337 attiecās uz pirmajiem diviem vēja parka celtniecības posmiem tiktāl, ciktāl to īstenošanai bija nepieciešams veikt projekta darbus, kuri ir noteikti šīs direktīvas II pielikumā.

98 No tā izriet, ka Īrijai bija nepieciešams novērtēt ietekmi uz vidi tiem projektiem, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi, īpaši ņemot vērā to raksturu, izmēru vai atrašanās vietu (šajā sakarā skat. 1996. gada 24. oktobra spriedumu lietā C-72/95 *Kraaijeveld* u.c., *Recueil*, I-5403. lpp., 50. punkts, kā arī 2008. gada 28. februāra spriedumu lietā C-2/07 *Abraham* u.c., Krājums, I-1197. lpp., 37. punkts).

99 Īrija tomēr apstiprina, ka kompetentās valsts iestādes esot uzskatījušas, ka Direktīvas 85/337 II pielikums nav piemērojams, jo darbiem, kuri ir saistīti ar kūdras ieguvi un ceļu būvniecību, esot nenozīmīga ietekme uz pašu vēja parka būvniecības projektu.

100 Līdz ar to kompetentās valsts iestādes esot uzskatījušas, ka nav bijis nepieciešams pārbaudīt, vai paredzētajiem projektiem varētu būt būtiska ietekme uz vidi, nedz arī — atbilstoši Direktīvā 85/337 noteiktajām prasībām — veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, pirms tika izsniegta atļauja.

101 Tomēr tas, ka iepriekš minētajiem projektiem, kuri ir ietverti minētās direktīvas II pielikumā, ir otršķirīga loma, salīdzinot ar visu vēja parka būvniecības projektu kopumā, nenozīmē, ka šī fakta dēļ minētajiem projektiem nevar būt būtiska ietekme uz vidi.

102 Šajā sakarā jāatgādina, ka projekti, kuri tika paredzēti kūdras un izrakteņu ieguvei, kā arī ceļu būvniecība, nebija nenozīmīgi, vērtējot pēc to lieluma, salīdzinot ar kopējo vēja parka projekta platību, kura aptvēra 200 hektāru kūdrāju, un kurš ir uzskatāms par visnozīmīgāko šāda veida projektu Īrijā, turklāt tiem bija liela nozīme gan ģeneratoru uzstādīšanā, gan visu būvdarbu norisē. Tāpat jānorāda, ka minētie darbi tika veikti *Cashlaundrumlahan* kalna nogāzē, kur kūdras slānis var sasniegt pat 5,5 metru dziļumu, un kura lielāko daļu sedz meža plantācijas.

103 No šiem faktiem, kurus Īrija neapstrīd, izriet, ka kūdras un izrakteņu ieguves darbu projektu lielums un atrašanās vieta, kā arī ceļu būvniecība un būvniecības vietas tuvā atrašanās upei ir uzskatāmi par konkrētiem raksturlielumiem, kuri pierāda, ka šie projekti, kuri nav nodalāmi no 46 vēja ģeneratoru uzstādīšanas, ir jāuzskata par tādiem, kuri var radīt būtisku ietekmi uz vidi un līdz ar to tiem ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.

104 Ietekmes uz vidi novērtējuma, kurš tiek veikts saskaņā ar Direktīvas 85/337 prasībām, mērķis ir noteikt, raksturot un novērtēt noteiktā veidā projekta tiešo un netiešo ietekmi uz tādiem faktoriem kā fauna un flora, augsne un ūdens, kā arī mijiedarbību starp šiem dažādajiem faktoriem. Šajā gadījumā var norādīt, ka deklarācijām par ietekmi uz vidi, kuras iesniedza projekta attīstītājs, bija vairāki trūkumi un tajās netika pārbaudīta augsnes stabilitāte, kaut gan tai ir būtiska nozīme, ja tiek veikti ekskavācijas darbi.

105 Līdz ar to, neveicot visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka pirms atļaujas piešķiršanas vēja parka būvniecības pirmajiem diviem posmiem tiktu veikts projekta ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši Direktīvas 85/337 5.–10. pantam, un aprobežojoties ar deklarāciju par ietekmi uz vidi pievienošanu lūgumam izsniegt atļauju, kas neatbilst šīm prasībām, Īrija nav izpildījusi minētajā direktīvā paredzētos pienākumus.

106 Otrkārt, attiecībā uz atļauju trešajam vēja parka būvniecības posmam, kuras lūgums tika iesniegts 2000. gada 5. oktobrī, un lūgumu atļaut grozīt pirmos divus būvniecības posmus, par kuriem sākotnēji tika saņemta atļauja, un kurš tika iesniegts 2002. gada 20. jūnijā, šis iebildums ir jāizskata atbilstoši grozītajai Direktīvai 85/337, jo attiecīgie lūgumi izsniegt atļauju tika iesniegti pēc 1999. gada 14. marta.

107 Pirmkārt, ir skaidrs, ka kompetentās valsts iestādes piekrita mainīt iepriekš noteikto vēja ģeneratoru veidu, nepieprasot ietekmes uz vidi novērtējumu atbilstoši grozītajai

Direktīvai 85/337, un, otrkārt, šāds novērtējums netika veikts pirms atļaujas sniegšanas trešajam būvniecības posmam. Turklāt šāds novērtējums netika veikts arī pirms koku izciršanas, kurai atļauja tika sniegta 2003. gada maijā, kas ir pretrunā Īrijas tiesību aktos noteiktajām prasībām.

108 Turklāt grozītās Direktīvas 85/337 II pielikuma 3. punkta i) apakšpunktā ir ietvertas iekārtas vēja izmantošanai, lai ražotu enerģiju (vēja parki), un minētā pielikuma 13. punktā ir ietvertas jebkādas izmaiņas vai papildinājumi projektos, kuri ir uzskaitīti šajā pašā pielikumā, kuri jau ir apstiprināti, paveikti vai ir veikšanas procesā un kam var būt būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi.

109 Turklāt nozīmīgu atlases kritēriju vidū, kuri ir uzskaitīti grozītās Direktīvas 85/337 III pielikumā un kuri ir piemērojami šīs direktīvas II pielikumā uzskaitītajiem projektiem, uz kuriem ir atsauce minētās direktīvas 4. panta 3. punktā, ir arī katastrofu riska pakāpe, ņemot vērā izmantojamās tehnoloģijas. Šo pašu kritēriju vidū ir jāmin ģeogrāfisko apgabalu vides jutīgums, kas ir jāapsver, ievērojot "dabiskās vides absorbcijas spēju", pievēršot īpašu uzmanību noteiktām zonām, tostarp kalnu un mežu zonām.

110 Pirms tika sniegta piekrišana 25 jaunu ģeneratoru uzstādīšanai, jaunu apkopes ceļu būvniecībai un sākotnēji apstiprināto vēja ģeneratoru veidu maiņai nolūkā palielināt elektrības ražošanu, šiem projektiem, kuri ir uzskaitīti grozītās Direktīvas 85/337 II pielikumā un kuriem, ņemot vērā būvniecības vietas īpašos raksturlielumus, kuri ir uzskatīti šī sprieduma 102. punktā, kā arī iepriekšējā punktā minētos kritērijus, var būt būtiska ietekme uz vidi, bija jāveic lūguma izsniegt atļauju procedūra un šo projektu ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši grozītās Direktīvas 85/337 5.–10. pantā paredzētajiem nosacījumiem.

111 Līdz ar to, tā kā Īrija nav veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka pirms atļaujas piešķiršanas grozījumu veikšanai un vēja parka būvniecības trešajam posmam tiktu veikts šāds novērtējums, un aprobežojoties ar deklarāciju par ietekmi uz vidi pievienošanu lūgumam izsniegt atļauju, kas neatbilst šīm prasībām, Īrija nav izpildījusi grozītajā Direktīvā 85/337 paredzētos pienākumus.

112 No iepriekš minētā izriet, ka, nepieņemot visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka pirms atļaujas piešķiršanas vēja parku izveidei un ar to saistītām darbībām *Derrybrien*, Golvejas grāfistē, kā arī pirms darbu izpildes, tiktu veikts projekta ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši Direktīvas 85/337 5.–10. pantam tās sākotnējā redakcijā, kā arī redakcijā ar grozījumiem, kuri tika veikti ar Direktīvu 97/11, Īrija nav izpildījusi minētās direktīvas 2. un 4. pantā, kā arī 5.–10. pantā paredzētos pienākumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

113 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Īrijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) neveicot visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka:

— projekti, kuri ietilpst Padomes 1985. gada 27. jūnija Direktīvas 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu piemērošanas jomā sākotnējā redakcijā, kā arī redakcijā ar grozījumiem, kuri tika veikti ar Padomes 1997. gada 3. marta Direktīvu 97/11/EK, pirms tie tiek realizēti pilnībā vai daļēji, pirmkārt, tiktu izvērtēti attiecībā uz to iespējamo ietekmi uz vidi, un, otrkārt, ja tiem varētu būt būtiska ietekme uz vidi to rakstura, izmēru vai atrašanās vietas dēļ, tiktu izvērtēti saistībā ar to ietekmi atbilstoši Direktīvas 85/337 5.–10. pantam, un

— pirms atļaujas piešķiršanas vēja parku izveidei un ar to saistītām darbībām *Derrybrien*, Golvejas grāfistē, kā arī pirms darbu izpildes, tiktu sniegts projekta ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši Direktīvas 85/337 5.–10. pantam gan tās sākotnējā redakcijā, gan redakcijā, kas izriet no grozījumiem, kuri tika veikti ar Direktīvu 97/11,

Īrija nav izpildījusi minētās direktīvas 2. un 4. pantā, kā arī 5.–10. pantā paredzētos pienākumus;

2) Īrija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]